

ABDULLA QAHHOR VA UNING “BEMOR” HIKOYASI HAQIDA

ОБ АБДУЛЛЕ КАХОРЕ И ЕГО РАССКАЗЕ “ПАЦИЕНТ”

ABOUT ABDULLAH QAHHOR AND HIS STORY” THE PATIENT”

Maxmudova Nargiza Ravshan qizi

Buxoro davlat pedagogika institute

O‘zbek tili va adabiyoti fakulteti 1-kurs talabasi

Xudoyo ayamning daydiga davo beygin...

A. Qahhorning “Bemor” hikoyasidan.

Annotatsiya: *Ushbu maqolada O‘zbekiston xalq yozuvchisi Abdulla Qahhor, uning ijodi va eng mahzun hikoyalardan biri hisoblanmish “Bemor” hikoyasi haqida muallifning fikr va mulohazalari bayon qilinadi.*

Аннотация: *В этой статье рассказывается о народном писателе Узбекистана Абдулле Каххоре, его творчестве и рассказе “Пациент”, который считается одним из самых печальных рассказов.*

Annotation: *This article describes the author's thoughts and reflections on the story of the people's writer of Uzbekistan Abdulla Qahhor, his work and one of the most sad stories, “the Patient”.*

Kalit so‘zlar: *O‘zbekiston xalq yozuvchisi, antologizatsiya, kambag‘allikning og‘ir asoratlari, qashshoqlikning og‘ir oqibatlari, qashshoqlik darajasi endemik bo‘lgan, hamdardligi ohanglari bilan, ijtimoiy va iqtisodiy omillar, rezonanslashish.*

Ключевые слова: *Народный писатель Узбекистана, антологизация, тяжелые осложнения бедности, тяжелые последствия бедности, уровень бедности был эндемичным, с оттенком сочувствия, социальные и экономические факторы, резонирующие.*

Keywords: *Nation writer of Uzbekistan, anthologization, severe complications of poverty, severe consequences of poverty, the level of poverty is endemic, with tones of sympathy, social and economic factors, resonance.*

O‘zbekiston xalq yozuvchisi Abdulla Qahhor o‘zbek adabiyotiga salmoqli hissa qo‘shgan taniqli yozuvchisidir. Uning "Xasta" yoki "Bemor" hikoyasi eng taniqli va mahzun asarlaridan biri bo‘lib, keng antologizatsiya qilingan va bir qancha xorijiy tillarga tarjima qilingan. Hikoyada kambag‘allikning og‘ir asoratlari, xalq orasidagi urf – odatlar, sodda xalq qiyinchiliklari, hayotning o‘nqir – cho‘nqirlari tengsiz mahorat bilan yoritib berilgan.

“Bemor” og‘ir kasallikdan aziyat chekayotgan ayolining holatini ilojsiz kuzatayotgan, uni tuzatish uchun qo‘lida bor imkoniyatidan foydalansa-da umr yo‘ldoshini bu azoblardan

qutqarishga ojiz qolgan Sotiboldi va uning oilasi haqida hikoya qiluvchi ijod namunasidir. Sotiboldi, uning to'rt yashar qizi va yozuvchining butun kitobxonlariga ismi abadiy sir bo'lib qoluvchi ayoli chekka bir qishloqda o'z hayotida umrguzaronlik qiladi. Bemor ayol kasalligi tufayli ishlay olmaydi va uning davolanishi va oila xarajatlari uchun erining arzimagan daromadi, tabiiyki, yetarli emas edi. Hikoyani o'qir ekanmiz, shuurimizdan bir insonning betoblighi uning o'ziga va atrofidagi yaqinlariga qay darajada halokatli ta'sir o'tkazishi mumkinligi kechadi. Bu kabi muammolar insonni, uning oilasini umidsizlik girdobiga tortishining achinarli holatiga guvoh bo'lamiz.

Hikoya o'sha davrda mamlakatta qashshoqlikning og'ir oqibatlarini va aholi orasidagi tengsizlik holatlarini haqqoniy tasvirlab bergani bilan ajralib turadi. "Doktorxona deganda Sotiboldining ko'z oldiga izvosh va oq podshoning surati solingan 25 so'mlik pul kelar edi". "Bemor" hikoyasidan keltirilgan ushbu parchada guvohi bo'lishimiz mumkinki, Qahhor aholi uchun zarur hisoblangan asosiy xizmatlardan foydalanish cheklangan va qashshoqlik darajasi endemik bo'lgan uzoq qishloqdagi og'ir hayotni, uning xunuk haqiqatlarini tasvirlashdan also chekinmaydi. Ko'rinib turibdiki, ayolning betoblighi ham hissiy, ham moliyaviy qiyinchiliklarga sabab bo'ladi, sababi, uning oilasi ayolni davolashdan tashqari, oilaning ehtiyojlari va turmush tarzi uchun ham daromad qilishi zarur.

Abdulla Qahhor ijodi namunalari xalqqa hamdardligi ohanglari bilan ham ajralib turadi. Uning asarlarida aholi dardi tabiiy tarzda ufuq turadi. U o'z asarlarida bayon qilgan vaziyatlar bir qarashda odamzot dilini xiralashtiruvchi bo'lib tuyulsa-da, u umidsizlik yoki kinizmni targ'ib etmaydi. Aksincha, u inson ruhiyatining kuchi va chidamliligini, shu bilan birga, qiyinchiliklarga duch kelganda shaxslarning ma'no va maqsadni topish qobiliyati qay darajada yuksalishi mumkinligini namoyish etadi.

"Bemor" hikoyasi o'zining adabiy salohiyati, insoniyatning cheklangan va bepoyon imkoniyatlarini erkin yoritganligi bilan keng maqtovlar va olqishlarga sazovor bo'ldi. Tanqidchilarning ta'kidlashicha, hikoyada ijtimoiy va iqtisodiy omillarning shaxslar hayotini shakllantirishdagi o'rni, qashshoqlik va tengsizlik masalalari yetuk bir ijodkor tomonidan Qalam kuchining noyob qirralarida tasvirlab berilgan.

Abdulla Qahhor O'zbekistonda va boshqa dunyo mamlakatlarida sermahsul ijodi bilan hurmatga va e'tiborga sazovor yozuvchi hisoblanadi. Uning ijodi bir qancha mukofotlar, jumladan, Pushkin nomidagi adabiyot medali bilan taqdirlangan, romanlari va qissalari ingliz, rus va boshqa tillarga tarjima qilingan. "Bemor" uning eng mashhur va qudratli asarlaridan biri bo'lib qolmoqda va bugungi kunga qadar butun dunyo o'quvchilari bilan rezonanslashishda davom etib kelmoqda.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Abdulla Qahhor "Bemor" hikoyalar to'plami. 2021.
2. Anna Makushina, "Tajik Short Stories," Culture Trip, 8 May 2017
3. https://uz.wikipedia.org/wiki/Abdulla_